

DE JANTJES

Volksschets in vijf bedrijven

door

HERMAN BOUBER

Met liedjes van
Louis Davids & Margie Morris

Bewerking
Bob Boubier

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **DE JANTJES** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **HERMAN BOUBER** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2003 B. Boubert

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 - IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **20** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

“DE JANTJES” mag worden beschouwd de eerste Nederlandse musical. Het stuk werd na de première in 1920 in bijna alle plaatsen van Nederland met ongekend succes vertoond en beleefde in de eerste twee jaar meer dan 2000 opvoeringen. Tussen 1920 en 2003 werd het steeds weer opnieuw door beroepsgezelschappen op het repertoire gezet. Nog in het theaterseizoen 1997-98 werd De Jantjes in een productie van Joop van den Ende Theaterproducties met groot succes enkele honderden keren gespeeld in alle grote Nederlandse theaters. Bovendien is De Jantjes verreweg het meest gespeelde stuk in het circuit van het Nederlandse amateurtoneel. Een unicum in de geschiedenis van ons nationale toneel.

BIJ DE UITGEVER IS BLADMUZIEK TE HUUR:

- Huur partituur (per 3 maanden)
- Borg huur partituur
- Huur orkestmateriaal* (per 3 maanden)
- Borg huur orkestmateriaal
- * Orkestmateriaal: Fluit, Accordeon, Trombone, contrabas.
- Huur piano/vocal score (per 12 maanden)
- Borg piano/vocal score

U dient bij uw zaaleigenaar te informeren of de muziekrechten in een totaalcontract worden voldaan. Is dit niet het geval dan dient u contact op te nemen met: BUMA/STEMRA

Bibliologie Herman Bouber:

Mooie Neel (1916)
De Jantjes II (1923)
Bleke Bet (1917)
Blok en Blitz (1927)
Oranje Hein (1918)
Duif en Doffer (samen met Elsensohn, 1927)
Perzik en Pruim (1918)
Zeemansvrouwen (1928)
Ploert (1919)
De vreemde eend (1930)
Meid van het land (naar Zola, 1920)
De Jordaan (naar Querido, 1931)
Publieke vrouw (1920)
De Commensaal (1933)
De Jantjes (1920)
Het kind van de buurvrouw (naar Elsensohn, 1934)
De Clown (1922)
Vrouwen voor iedereen (1936)
Perzik en Pruim (1922)
Het kind van de voddenman (1937)
Ronde Ka (1922)
Mensenroof (1945)

Verfilmd zijn:

Stomme films - De Jantjes (1922)
Bleke Bet (1923)
Geluidsfilms - Oranje Hein (1924),
De Jantjes (1934)
Bleke Bet (1934)

Herman Bouber - Leven tussen acht en elf.

Herman Blom, zich noemende en schrijvende Herman Bouber, werd op 24 September 1885 geboren als zoon van het ongehuwde dienstmeisje Elisabeth Bouber, dat, zwanger van de zoon des huizes, op staande voet ontslag kreeg. Herman werd daarom geregistreerd onder zijn moeder's meisjesnaam. De naam Blom kreeg hij van een latere stiefvader, die hem echtte. Een dronkelap, aan wie Herman een gloeiende hekel had. Hij groeide op in het

hartje van de Jordaan en leerde er het vak van huisschilder. Op zijn 22ste trouwde hij met Aafje ten Hoope, een aankomende actrice, die van de vele mooie vrouwenrollen, die haar man zou schrijven, onvergetelijke creaties maakte. Als overbekend toneelechtpaar kregen zij de erenaam "De Boubers". Herman was een eenvoudig mens. Bescheiden, integer, zachtaardig en wars van alle buitenkant en humbug. "Laat het maar zien tussen acht en elf", was zijn motto. Bezeten van zijn vak, altijd bezig. In zijn atelier met decors en kostuums, thuis alle rollen eigenhandig uitschrijvend. In zijn werk moest je niet aankomen met gemakzucht of lamlendigheid. Dan kon hij angstaanjagend driftig worden. Want dan kwam je aan zijn passie, zijn kunst. Hij ontpopte zich ook als een moedig ondernemer. Die, vaak ten onrechte, blind vertrouwde op zijn financiële partners, want voor het zakelijke aspect had hij tijd noch interesse. Hij verdiende veel geld, maar zette dat weer net zo gemakkelijk op het spel voor het uitbrengen van een nieuw stuk of een langjarig huurkontraat met een theater. En als er een stuk niet liep? Hij schreef in een paar dagen iets nieuws, dat een week later al weer in première ging. Hij was vóór alles een gedreven kunstenaar, die artistiek vrijwel alles in eigen hand hield. Hij tekende, timmerde, schilderde zelf zijn decors. Hij regisseerde, speelde hoofdrollen, inspireerde en leidde zijn spelers naar een nieuwe, bijna filmische speelstijl. Een stijl, die bepalend werd voor het hedendaagse theater, de film en de televisie. Tegelijkertijd schreef hij zijn stukken (*zelf zei hij Volksschetsen*) in een nieuw idioom. Herkenbare diep-menselijke emoties verwoord in de volkse spreektaal van alledag, zonder ooit grof te worden of ordinair. Voor die tijd een revolutie. Een onbedoelde, maar door zijn succes, directe bedreiging voor het elitaire toneel, waar men vooral de Klassieken declameerde met het brede gebaar, de gezwollen toon en literaire teksten, waar het gewone volk geen voeling mee had. Dat moest zich in die tijd vermaken bij kitscherige toneeldraken en erotisch getinte revues. Herman was een socialist in hart en nieren. Een bewogen mens, die vóór alles opkwam voor de gewone man, de leden van zijn gezelschap inbegrepen. Vaak tegen zijn persoonlijke belang in. Zo werd hij tijdens de Duitse bezetting lid van de Kultur Kammen Om de mensen, voor wie hij zich verantwoordelijk voelde, aan het werk te kunnen houden. Ondanks zijn haat tegen de bezetters om de dood van zijn zoon Jan, die voor verzetswerk ter dood was veroordeeld en in 1943 stierf in een Duits concentratiekamp. Maar Herman sleepte zijn gezelschap door die moeilijke periode heen. Soms tegen betaling in voedsel, want zijn

mensen, die hem op handen droegen, moesten toch eten. Dat hij daarvoor na de oorlog werd gestraft met een speelverbod van drie maanden heeft hem diep gegriefd en ontnam hem, inmiddels 60 jaar, de wil om het nog op te nemen tegen de kliek vooroorlogse kritikasters en vergadelaars, die nu de kans schoon zag om een gesubsidieerd Volkstoneel op te richten zónder Herman Bouber. Aaf en Herman Bouber speelden nog een tiental jaren mooie gastrollen bij gezelschappen als Puck, Centrum en het Nieuw Nederlands Toneel. Pas in die jaren besepte een nieuwe toneelgeneratie dat die bescheiden Herman Bouber het vaderlandse toneel een nieuwe richting had gewezen en kreeg hij ook daar het respect dat hem toekwam Met de benoeming van De Boubers tot Ereburgers van Amsterdam bij hun 50-jarig toneeljubileum in 1955 kwam tenslotte ook de verdiende gemeentelijke erkenning. Herman Bouber overleed op zijn trouwdag op 2 februari 1963 en werd begraven vanuit de Stadsschouwburg in Amsterdam. Aaf Bouber overleed op 23 mei 1974. De Jantjes was niet Herman's eerste stuk. Al in 1916 debuteerde hij in het Rozentheater in Amsterdam met **Mooie Neel**, dat daarna op tournee ging in de Circustent van Piet Hesse. Daarna volgde bij Nap de la Mar het stuk **Bleeke Bet**, ook al met liedjes van Davids op muziek van Margie Morris. In 1919 ontstond **Oranje Hein** en pas in 1920, ná **De meid van het Land** (een bewerking naar Emile Zola) en **Publieke vrouw**, ging op 16 augustus **De Jantjes** in première. Het begin was geen succes. Er moest geld bij om de zaalhuur en de salarissen te kunnen betalen. Er werd zelfs drie keer een ander stuk in studie genomen, maar een advertentie bij de 100e voorstelling veroorzaakte de grote doorbraak. Ineens zat de zaal avond aan avond vol. Dat is tot in de 21e eeuw zo gebleven.

*Met dank aan Mari Kant voor zijn niet aflatende speurwerk

PERSONEN:

DOLLE DRIES, een matroos
BETJE, zijn moeder
BLONDE GREET, zijn meisje
SCHELE MANUS en BLAUWE TOON, zijn vrienden
TOFFE JANS, het meisje van den schele
TANTE PIET, de logementhoudster
OME GERRIT, haar man
MOOIE LEENDERT, haar zoon
DOOR, de vrouw van Leendert
NA DRUPPEL, een straatzangeres
DE MOP, haar man
DE KROMME en DE VETER, logeergasten
ZWAAN, een orgeldraaier
BOBBY, een Engelse matroos
KEES, DORUS en DE LAT, stamgasten
MAJOOR DE BRUIN, militaire commandant in Nederlands-Indië
Matrozen – Koloniale - Jongens en meiden uit de buurt

DE BELANGRIJKSTE KARAKTERS:

DOLLE DRIES, DE SCHELE en BLAUWE TOON zijn drie jongens van rond twintig jaar, die hun dienstplicht vervullen als matroos bij de marine. Zij zijn tijdens hun dienstitijd gezworen kameraden geworden.

DRIES is 'n sterke temperamentvolle knaap, die bij 't minste onrecht op de vuist gaat. Aan z'n licht-ontvlambare karakter dankt hij de bijnaam van "de Dolle". Alles bij elkaar is hij 'n open volksjongen met het hart op de tong, goedgehartig, eerlijk en trouw.

MANUS, ofwel de SCHELE, is z'n beste vriend, maar tegelijk z'n tegenpool. Manus is zeer scheel, lakoniek, humoristisch, altijd in voor een geintje, van nature wijsgerig en kalm, daarbij is hij 'n achttien-karaats vriend.

TOON of BLAUWE TOON, vanwege zijn voorliefde voor alcohol, komt uit een goede familie en is gedistingeerd, welopgevoed en bijna altijd licht aangeschoten. Met z'n wat geaffecteerde spraakje en taalgebruik is hij, zeker naast de andere twee, een opvallende figuur. Ondanks alle verschillen vormen zij een onafscheidelijk trio. Kameraden door dik en dun.

BLONDE GREET is het meisje van Dries. Het is een frisse, knappe Jordaanse met opvallend blond haar, strijkster van beroep.

JANS is het meisje van de Schele. Een aardige, maar ietwat robuuste en onverschillige jonge meid uit de bloemenbuurt.

TANTE PIET is het type van 'n welgedane en geslepen Amsterdamse kasteleines, van alle markten thuis en weinig kieskeurig als het gaat om geld verdienen en om de zaken naar haar hand te zetten. Zij drijft het logement annex café in het hartje van de Jordaan, waar een groot deel van de aktie plaats vindt.

OME GERRIT is de tweede echtgenoot van tante Piet. Hij is een goeiige gezellige man, die alle voorkomende karweitjes opknapt en helpt met de bediening in het café. Hij is ook de catalysator tussen tante Piet en de, veelal vaste, gasten en komt tussenbeide als Leendert dreigt te ontsporen.

LEENDERT - woont met Doortje bij zijn moeder Piet. Hij is 'n lange, bleke slungel, type Zeedijk-adonis. Een weinig aangename, verwende en louche knaap, die geen slag uitvoert en de hele dag rondhangt en achter vrouwen aanzit. Hij is z'n moeder's oogappel.

DOORTJE, getrouwd met Leendert, is 'n nog jonge, maar ziekelijke vrouw, die zowel door haar man als door haar schoonmoeder wordt misbruikt als huissloof.

BETJE - een goedig oud vrouwtje, de moeder van Dries

NA DRUPPEL of TANTE NA, eens een populaire schoonheid, vormt met haar levenspartner DE MOP, een bekend straatduo. Als NA zingt, haalt DE MOP het geld op. Zij zijn onafscheidelijk en uiten hun wederzijdse verknochtheid door voortdurend met elkaar te bekvechten.

DE BEDRIJVEN:

Eerste Bedrijf: De Jantjes zwaaien af

Tweede Bedrijf: De danszaal van tante Piet

Derde Bedrijf deel 1: De Jantjes tekenen bij

Derde Bedrijf deel 2: De Prinses Amalia vertrekt

Pauze

Vierde Bedrijf: In de Oost

Vijfde Bedrijf: Blank en bruin

DE LIEDJES:

Tenzij anders vermeld zijn alle liedjes geschreven door Louis Davids (*tekst*) en Margie Morris (*muziek*). De liedjes vallen niet onder het auteursrecht van de auteur Herman Bouber.

Eerste Bedrijf:

1. Ouverture
2. Wordt nooit verliefd
3. Dat zijn onze Jantjes

Tweede Bedrijf:

4. O, mooie Westertoren (optie – tekst blz. 85)
5. Draaien, altijd maar draaien (*John Brookhouse/Rido*)
6. Ode aan het IJ

Derde Bedrijf:

7. Die Schele begint me te vervelen
8. Als je huult, ben je een stakker
9. Nou, tabé dan

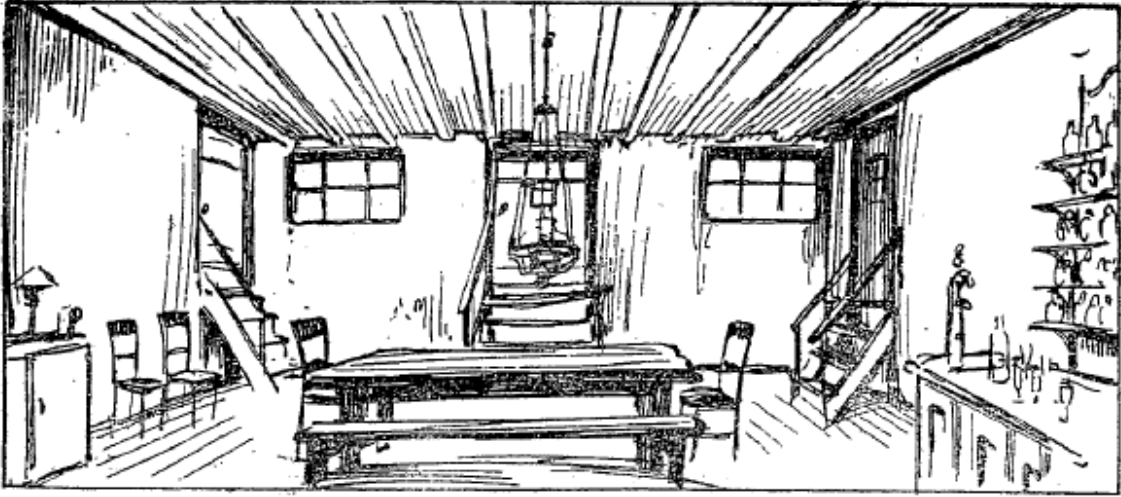
Vierde Bedrijf:

10. Als ik in m'n klamboe lig te dromen (*Lou Bandy*)
11. Terang boelan (*traditional*)
12. Als de tros wordt losgesmeten

Vijfde Bedrijf:

13. Omdat ik zoveel van je hou (*John Brookhouse/Rido*)
14. In de Jordaan
15. Dat zijn onze Jantjes (*reprise*)
16. Uitloop potpourri (optie – geen tekst aanwezig)

EERSTE BEDRIJF De Jantjes zwaaien af

Het toneel stelt de gelagkamer voor in het sousterrain van een volkslogement. Het is een verweerd en berookt vertrek, waar een geur hangt van volksmaaltijden en van logeergasten van zeer eenvoudige pluimage. Het is een hoogst armoedig maar niet onzindelijk geheel. Behalve wat tot de draad versleten meubeltjes, bevindt zich rechts in de kamer een tapkast. In het midden een deur en daarbuiten een keldertrapje, dat naar de hoger gelegen straat voert. Naast de deur twee vensters, die een troebel daglicht doorlaten. Links in de kamer een trapje omhoog naar de logeervertrekken met daarnaast een opgang naar een danszaaltje voert. Rechts op de voorgrond is een deur naar de keuken.

Als het doek opgaat, is de Mop druk bezig met 't repareren van 'n paar oude schoenen. Ome Gerrit, type van 'n oud-zeeman, de "Jan Hen" van 'thuis, is bezig de rommelige kamer, waar zojuist de gasten hun ontbijt hebben genoten, aan kant te maken. Beiden zingen, eerst ieder voor zich, maar tenslotte samen.

MOP: (*zingt voor zich heen*)

In de Jordaan,
In onze enige Jordaan,
op die ene plek
zijn de toffe jongens gek.

GERRIT: (*valt in*)

Waar de witte jakken stijf als planken staan.

SAMEN:

In de Jordaan
In onze enige Jordaan
(*dramatisch uithalend*) dat is het enigste plekkie
waar ik dood wil gaan.

NA: (*op*) Hè, jèssus, wat blère jullie weer!

GERRIT: So, nou selle we's kijke wat se buite segge. (*de vloerkleedjes opnemend*)

NA: Ga je kloppe, ome Gerrit?

GERRIT: (*niet al te blij*) Ja, me lieve Pietje wil 't. Ze staat er op, 't merakel. En de danszaal bofe legt ook nog op me te wachten.

NA: O ja, d'r is vanavond bal.

GERRIT: En hoe! Dus ik heb nog 'n karrewetje voor de boeg.

NA: Mot ik je effe hellepe met kloppe?

GERRIT: Mens, vermoei je niet. De meid van de slager helpt me - 'n moordgriet! (*af naar de straat*)

NA: Zeg Nop, ik ga effe een ons zwarte balletjes hale. 'k Heb 't zo op me borst.

MOP: (*grijnzend*) Ja, zwarte balletjes bij de slijter.

NA: Ach, de koors! (*af naar straat*)

TANTE PIET: (*opkomend*) God sal me segene, wat is 't hier weer 'n troep. Zeg, Mop, doe me 'n lol en zet je zootje op de grond

MOP: Ik raak je stoele amper an.

TANTE PIET: As je door de bekleding gaat, betaal jij nieuwe.

MOP: Ja, ja, rustig maar. (*de kromme komt op van buiten met reclamebord*)

TANTE PIET: O, daar heb je de wandelende reclame ook. Kerel, jij loopt wat in en uit.

KROMME: Ja, snauw maar..... 'n arm mens wordt altijd afgesnauwd.

TANTE PIET: Zeg, gebleekte baron, ik heb an jouw janklaase geen boodschap. As ik snauwe wil dan snauw ik. 't Is me eige hotel.

MOP: *(droog)* Logement.

TANTE PIET: *(op de kast)* Seg, krije de mense bij mijn geen ete, drinke, slape, bewassching, heel houwe van bove en van ondere en gezellig huiselijk verkeer? Noem jij dat soms géén hotel, kromme?

KROMME: *(droog)* Hotel is hotel.

TANTE PIET: Zo is 't. Wat mot je eigenlijk?

KROMME: Ik wou 'n bakkie leut.

TANTE PIET: Ik heb nog niet gezet, kom strakkies maar. *(af in keuken)*

KROMME: Wat is ze weer vrindelijk.

MOP: As ze d'r mooie Leendertje maar vol ken stoppe, dan leeft ze!

TOON: *(op van buiten)* Bonjour!

MOP: Ook gedag. *(meesmuilend tegen de Kromme)* Daar heb je onze student ook.

TOON: *(in de keukendeur)* Juffrouw Kerkhof!

TANTE PIET: *(vanuit de keuken)* Kom d'r maar in, Toon? *(Toon af in de keuken)*

MOP: Nou mot-ie weer cente te leen hebbe, die hallefegare. De jajum en de wijve make die kerel helemaal los.

KROMME: Hij is van goeje kom-af.

MOP: Dat is-ie, maar 't schijnt, dat ze ouwers 'm links late legge.

KROMME: Zwaait-ie ook af vandaag?

MOP: Hij en de Schele en Dolle Dries en Hein de Wipper, de Baviaan *(jas aan om weg gaan)* en Jan Leeuwerik, 't hele zwikkie.... Nou ajuus!

KROMME: Adie! *(af naar het slaapvertrek. Gerrit met z'n geklopte kledjes van de straat komend)*

GERRIT: Smeer je n'm, Mop?

MOP: 'k Ga effe me wijf ophale en dan maar weer 'n beetje galleme. *(af naar de straat)*

GERRIT: Massel, jonge!

STEM: *(buiten)* Kerkhof!

GERRIT: *(richting keuken)* Piet!

TANTE PIET: *(achter)* Watte?

GERRIT: De wasserij!

TANTE PIET: *(achter)* Welleke?

GERRIT: 't Oosten!

TANTE PIET: *(achter)* Ik mot de was nog uitzoeke. Laat-ie morrege maar terugkomme.

GERRIT: *(in de buitendeur)* Morrege maar, man!

STEM: *(buiten)* Tabé

GERRIT: 't Sellefde *(gaat af in slaapvertrek rechts. Piet en Toon komen pratend op, uit de keuken)*

TOON: Beste juffrouw Kerkhof, strijk je poezelige hand nog eens over je zachtmoedige hart.

TANTE PIET: Nee, Blauwe, 't gaat niet. Ik krijg nog 'n hoop poen van je en vandaag zwaai je af. God zal wete wanneer ik je terug zie.

TOON: Mijn lieve mens, ik kom hier absoluut de buurt niet uit als ik niet betaal.

TANTE PIET: Maar je bent toch van goeie huise..... Zie van thuis wat los te krijgje.

TOON: Ze zitten thuis zelf op een reuzemanier in de problemen, zeg. De zaken van m'n ouwe heer gaan belabberd de laatste tijd.

TANTE PIET: Maar jij bent hun éinigste..... Ze motte over de brug komme anders benne 't geen ouwers Ik zou se maar 's 'n brandbriefie sture.

TOON: Ik heb ma getelegrafeerd.

TANTE PIET: Wat heb je geschrefe?

TOON: Stuur geld, zit absoluut vast, Toon.

TANTE PIET: Dan zou ik eerst maar 's afwachte.

TOON: *(fikvlooiend)* Geef me dan een piek van je. Ik smacht naar een sigaretje.

TANTE PIET: Nou, hierzo.

TOON: *(bijna teder)* Juffrouw Kerkhof, je bent een engel van goedheid.

TANTE PIET: Ja ja, ga nou maar.

TOON: *(met grandeur)* Au revoir! *(af naar de straat)*

TANTE PIET: Besjoer!

STEM: *(buiten)* Kerkhof!

TANTE PIET: *(achter 't buffet)* Wat nou weer?

GERRIT: *(net opkomend)* De wasserij.

TANTE PIET: Welleke?

GERRIT: 't Weste.

TANTE PIET: 'k Mot nog uitzoeke, morrege terugkomme.

GERRIT: *(in de buitendeur)* Morrege, man!

STEM: *(achter)* Tabé!

GERRIT: Ajuus!

TANTE PIET: Denk er nou om, Gerrit, dat de danszaal bove gedweild mot worre. D'r zwaaije 'n hoop Jantjes af. 't Wordt vol van avond.

GERRIT: *(sputtert tegen)* Ik heb maar twee hande. Kan Door niet vast 'n begin make?

TANTE PIET: Die legt voor lijk op d'r bed.

GERRIT: Laat je lieve zoontje se pote dan ook van d'r afhouwe.

TANTE PIET: Zeg jij 't 'm.

GERRIT: Ik praat niet met dat stuk vergif.

TANTE PIET: (*ietwat sarrend*) Toch zet 'k 'm voor jou niet op straat.

GERRIT: Zet 'm in de glazenkast. (*Leendert komt op en beluistert het gesprek*)

TANTE PIET: 't Is en blijft me kind!

GERRIT: Leg 'm in de watte! (*af in een der slaapvertrekken*)

TANTE PIET: (*hem naschreeuwend*) Toch zal je 'm motte slikke, ouwe doorgesieperde roeispaan!

LEENDERT: Wat had die ouwe sufkees nou weer?

TANTE PIET: Och, niks

LEENDERT: Die vent steekt tegewoordig overal z'n neus in. (*gaat zitten, terwijl tante Piet bedrijvig in de kamer rondscharrelt*)

TANTE PIET: Laat 'm kletse.

LEENDERT: Wij hebben hem niet nodig, hè moeder? De zake marchere sonder hem ook.

TANTE PIET: Weet ik wel, maar ik ben nou eenmaal met 'm getrouwd.

LEENDERT: Stom genoeg.

TANTE PIET: Nou ja, toen ik 'm leerde kenne, was-ie tweede stuurman op de "Regentes", met 'n mooi spaarbankboekie.

LEENDERT: En nou is-ie 'n opvreter an de wal, zonder spaarbankboekie.

TANTE PIET: Je mot 't ene neme met 't andere.

LEENDERT: As-ie me verveelt, trap 'k 'm 't huis uit.

TANTE PIET: Maak je niet dik. We hebbe een hoop gemak van 'm. Hij is flink in 't werk en as-ie moppert geefje lauw sjoege. (*Leendert maakt aanstalten om uit te gaan*)

TANTE PIET: Ga je d'r al op uit?

LEENDERT: Ik ga 'n endje om.

TANTE PIET: Maar je heb nog niks gegete.

LEENDERT: Ik heb geen trek.

TANTE PIET: Neem dan effe 'n glaasie melk met 'n ei.

LEENDERT: Nee.

TANTE PIET: (*neemt hem scherp op*) D'r is met jou wat an de hand, Leendert

LEENDERT: Wat zou d'r nou.....

TANTE PIET: 't Is niet goed met je, jonge. (*hartelijk*) Kom, je ken 't je moeder toch wel zegge. Wat heb je?

LEENDERT: (*stug*) Die blonde meid maalt me door me kop.

TANTE PIET: Greet?

LEENDERT: Greet, ja!

TANTE PIET: Néém 'r?

LEENDERT: (*morrend*) Als ze niet stapel op die Dolle was.

TANTE PIET: (*stokerig*) Probeer d'r dan van Dries af te troggele.

LEENDERT: Ik heb geen sjans bij d'r.

TANTE PIET: Jij geen sjans? Nou ja, jullie kerels zijn ook zo ruw.

LEENDERT: Ruw?

TANTE PIET: Ja zeker. Je heb Door ook weer zo afgetuigd.

LEENDERT: Eige schuld. Ze vraagt er om.

TANTE PIET: (*vermanend*) Glad verkeerd! Dat is nou juist wat die blonde afschrikt. Op zo'n manier krijg je nooit 'n kans?

LEENDERT: Krijg ik toch niet.

TANTE PIET: Onzin! Die blonde mot je met 'n zoet lijntje je have binne loodse. Je vangt meer vliege met honing as met asijn, jonge!

BETJE: (*komt op*) Goeie dag same.

TANTE PIET: Zo, Betje!

LEENDERT: (*opstaand*) 'k Smeer 'm? (*met z'n moeder 'n blik van verstandhouding wisselend*)

TANTE PIET: Hier heb je 'n knaak, Leen? Neem nou 'n glaasie melk met 'n eitje, hier naast bij de melkboer.

LEENDERT: Ja..... adie! (*af naar buiten*)

BETJE: (*vriendelijk pratend*) Die Leendert is je oogappel, hè?

TANTE PIET: (*bezig in het buffet*) Ik heb er maar één, voor wie ken ik beter zijn.

BETJE: Zo is 't, Piet..... Ik wou je wat vrage.

TANTE PIET: Kom je lene?

BETJE: (*schuchter*) Ik sit so verlege..... 't is voor me handel.

TANTE PIET: Ik begriip niet, dat je zo'n water- en vuurhuis aanhoudt as je d'r toch niet van bestaan ken.

BETJE: Och, ik heb er wel 'n stukkie brood an, as ik maar eerst die invetaris heb afbetaald. Die kerel krijgt nog drie honderd gulde van me en nou maakt ie 't me zo lastig.

TANTE PIET: Hoeveel he-je nodig?

BETJE: (*beschroomd*) Met vijf en twintig gulde was 'k voor 'n maand geholpe.

TANTE PIET: (*quasi afwijzend*) Vijf en twintig gulde? Toe maar!

BETJE: Het zal wel gauw anders worde. Vandaag komt Andries uit de dienst, dan ken-ie 'n betrekking zoeke en dan.....

TANTE PIET: (*smalend*) Hij 'n betrekking zoeke.....

BETJE: Laa'k 't beste hope, Piet..... Ik heb toch zo'n zorreg om die jonge. Hij staat an boord ook so slecht angeschreve.

TANTE PIET: 't Is me nog al geen wildebras, ze noemen 'm niet voor niks "Dolle Dries"!

BETJE: (*klagerig*) Ik begrijp 't niet! Z'n vader-zaliger was de ordentelijkheid zelf. Van wie zou-ie dat toch hebbe?

TANTE PIET: Ja, dat weet je soms niet. (*kwasi nadenkend*) Je mot 'm van die blonde meid afbrenge.

BETJE: As'k dat maar kon.

TANTE PIET: (*geheimzinnig*) As-ie zou wete wat ik van 'r weet!.....

BETJE: (*nieuwsgierig*) Wát weet jij dan?

TANTE PIET: Och, ik wil de zegsman niet zijn.

BETJE: (*aandringend*) Mijn ken je toch wel vertrouwe.....

TANTE PIET: Nou goed, maar je heb 't niet van mijn. (*fluistert iets in haar oor*)

BETJE: (*ontdaan*) Van wie weet je dat?

TANTE PIET: Uit héél betrouwbare bron; laat dat genoeg weze.

BETJE: (*van slag*) O, wat 'n schande! As mijn Andries dat wist!.....

TANTE PIET: Jij moet 'm waarschuwe as moeder zijnde.

BETJE: Dat zal ik ook - dat zal ik.....

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto